

Bedriftsdemokratinemndas protokoll

4/2016

Historisk arkiv

Dato: 13.05.2016

Vedtak ble truffet i følgende sak: BDN 16/1263 TINE SA

Protokoll 4/2016 Bedriftsdemokratinemnda 11. mai 2016

Følgende deltok:

- Gudmund Knudsen
- Gro Granden
- Halvor E. Sigurdson

Tonje Forså Aas og Bente Helene Torstensen deltok fra sekretariatet.

Møtet varte fra klokken 10.00 – 10.45

BDN 16/1263 TINE SA

I brev 6. april 2016 fremsatte Norsk Meierifolks Landsforening (NML) klage om at valget av de ansattes representanter til styret i TINE SA, avholdt 1. april 2016, må kjennes ugyldig.

Klager viser til at valget av de ansattes representanter til TINEs styrende organer, herunder styret, er gjennomført i et konsernutvalg. For nemnda fremstår det som uklart om klagen gjelder valg til andre organer enn styret. I den sammenheng vises det til at nemnda bare har kompetanse til å treffe vedtak om valg av ansattes representanter til styret.

Valgordningen har ifølge klager vært praktiser i flere år, og innebærer at organisasjonene har fått sin representasjon fordelt etter styrkeforholdet organisasjonene mellom. Klager viser til at valgordningen innebærer en «utpekingsmetode». Dette er ikke i tråd med representasjonsforskriften, og metoden har hatt konsekvenser for utfallet av valget av representanter. På bakgrunn av dette, krever klageren at valget kjennes ugyldig.

Valgstyret i TINE SA har uttalt seg om klagen, jf. møtereferrat 22. april 2016 med vedlegg. Valgstyret tok ikke klagen til følge.

I følge valgstyrets redegjørelse, er valget gjennomført etter gjeldende avtaler. Valgstyret viser også til at Bedriftsdemokratinemnda i forbindelse med en søknad i 2010 la opp til at selskapets gjeldende ordning med ansatterepresentasjon kunne videreføres.

Bedriftsdemokratinemnda viser til at klager er klageberettiget og har rettslig klageinteresse. Valget ble avholdt 1. april 2016, klagen ble sendt inn 6. april 2016 og er således satt fram i rett tid. Klagen skal i utgangspunktet leveres til valgstyret som forbereder klagebehandlingen. Klagen var i første omgang ikke levert valgstyret, men valgstyret har senere uttalt seg, jf. møtereferrat 22. april 2016 med vedlegg. Nemnda kan etter dette behandle valgklagen, jf. representasjonsforskriften § 52.

Nemnda viser til at TINE SA er et samvirkeforetak, og reguleres av lov om samvirkeforetak (samvirkelova) av 29. juni 2007. Det følger av § 67 fjerde ledd som regulerer ansattes rett til å velge styremedlemmer, at forskrifter etter aksjeloven § 6-4 fjerde ledd gjelder tilsvarende for valg etter samvirkelova så langt de passer.

Etter samvirkelova § 67 skal de ansattes styrerepresentanter «...veljast av og mellom dei tilsette.». Dette er gjentatt i representasjonsforskriften § 7 som også blant annet fastsetter at valget skal være hemmelig og skriftlig.

Nemnda viser til valgstyrets redegjørelse som opplyser at valg til styret i TINE SA gjennomføres som et «flertallsvalg etter forholdstalls fordeling mellom fagforeningene», hvor det på forhånd er avtalt hvilke organisasjoner som skal ha de ulike plassene for henholdsvis styremedlemmer og varamedlemmer.

Valgstyret viser videre til nemndas behandling av TINEs søknad til Bedriftsdemokratinemnda i 2010, hvor de mener at Bedriftsdemokratinemnda la opp til at selskapets gjeldende ordning med ansatterepresentasjon kunne videreføres.

Til det vil nemnda bemerke:

Det følger av nemndas vedtak 17. mars 2010 (Sak BND-201000678), at TINE BA som da var under omdannelse og fusjon til TINE SA, den gang søkte om godkjenning av avtalt ordning for ansatterepresentasjon i de styrende organer, herunder en konsernordning som innebærer at de ansatte i TINE SA og i de norske datterselskapene av dette er valgbare og stemmeberettigede til styret i TINE SA. Det ble også søkt om videreføring av en rullerende valgordning som innebærer at det gjennomføres valg for en halvpart av de ansattes styrerepresentanter hvert år. Nemndas arbeidsutvalg godkjente søknaden om konsernordning, og avslo søknaden om rullerende valgordning. Til spørsmålet om valgeregler, uttalte Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg at de *«gjør for ordens skyld oppmerksom på at det i forbindelse med omdanningen til et samvirkeforetak skal avholdes valg av ansatterepresentanter til styret i tråd med representasjonsforskriftens regler, slik at samtlige av ansatterepresentantene i styret skal velges.»*. I vedtaket punkt IV, fremgår det at for *«øvrige gjelderrepresentasjonsforskriftens regler om valg.»*

Valgstyret viser til nemndas uttalelse *«Det er også søkt om godkjenning av en avtalt ordning som gir de ansatte rett til representasjon i regionmøtet, rådet og årsmøtet i TINE SA, i tillegg til representasjon i foretakets styre. Dette er en representasjon som kan videreføres etter reglene i samvirke-loven § 163 fjerde ledd, men som det ikke faller inn under nemndas kompetanse å treffe vedtak om.»*. Til dette vil nemnda bemerke at bestemmelsen i samvirke-lova § 163 fjerde ledd er en overgangsbestemmelse som etter lovens ikrafttredelse gir foretak anledning til å videreføre vedtekter som tillater de ansatte å være representert i både årsmøte og eventuelt representantskap. Bestemmelsen gir imidlertid ikke unntak fra reglene om valg til foretakets styre. Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg godkjente i 2010 derfor ikke et unntak fra representasjonsforskriftens regler om valg til selskapets styre.

Nemndas konklusjon i saken er etter dette at den valgordningen TINE SA praktiserer åpenbart ikke er i samsvar med samvirkelova og representasjonsforskriftens krav om at de ansatte styrerepresentanter skal «...veljast av og mellom dei tilsette.». Ordningen som praktiseres innebærer at valget foretas av konsernutvalget og at det er forhåndsbestemt hvilke organisasjoner som skal ha de ulike plassene i styret. Dette er ikke i samsvar med lovens og forskriftenes krav. Dersom det er begått feil under saksforberedelsen eller gjennomføringen av valget, vil valget likevel være gyldig dersom det ikke er grunn til å regne med at feilen har virket bestemmende på valgresultatet, jf. forvaltningsloven § 41, jf. aksjeloven § 6-4 fjerde ledd. I denne saken legger nemnda til grunn at feilen kan ha hatt betydning for utfallet av valget. Dette betyr at valget må oppheves, og det må foretas nytt valg.

Bedriftsdemokratinemnda treffer slikt

v e d t a k:

«I medhold av samvirkelova § 67 fjerde ledd, jf. aksjeloven § 6-4 fjerde ledd og representasjonsforskriften § 7 tas klagen fra NML i TINE til følge. Valget av de ansattes representanter til styret i TINE oppheves. Nytt valg avholdes etter samvirkelova og representasjonsforskriftens regler.»